

APRÓ KÖZLEMÉNYEK.

Csalló. Eddig három, ill. négy *Csalló* tulajdonnevet ismertünk. Az egyik a *Csaló* folyó vagy Dunaág (a régiségben *Chollou* stb.) s innen *Csallóköz* (első említés 1250-ben: *Csallóküz*, aztán *Csallóküz*, *Csarlóküz*, *Csillóküz* stb.). A második az oklevelesen 1209-ben említett *Csalló* birtok, a besenyőlakta (!) Sár-vize. (Lajta) mentén. A harmadik és negyedik a *Csalló* személynév. Ezt a nevet viselte egy birtokos úr 1368-ban és 1320-ban a sopron-vasi határon, ill. Pozsony-Csallóközben (*Nyr.* 43: 302, 109).

Az *Etym. Szótár* „*Csallóköz*“ tárgyalásában azt mondja, hogy ez a háromféle név nem kapcsolható össze egymással, ill. a csak egyetlen (helyesen azonban két) adattal igazolt *Csalló* sz. névből aligha származhat az egyetlen *Csalló* folyó és helynév. A szó eredetét nem tudja, az eddigi véleményeket cáfolja.

Ehhez a *Csalló* szóhoz akarunk néhány adattal s eredetének magyarázatához egy gondolattal hozzájárulni.

Az első egy régi sz. név, nevezetesen *Chullo* (olv. *Csulló*), egy papi férfit neve 1292-ből (*Fejér.* VI. 1: 214). Érdekes mármost ehhez az, hogy *Csallóköz* neve egyízben *Csullóköz* alakban is előjön (*Tört.* Tár 20:268), amit eddig nem említettek. A *Csalló*, *Csalló*, *Csilló*, *Csulló* változatok hangtanilag nem kifogásolhatók. Fontos az, hogy *Csalló* ma is élő családnév Göcsejben. *Csalló* diülnévvel találkoztunk Balatonberényben (*Jankó:* Balaton). (1451: *Csallai* Mátyás garamszentbenedeki várnagy). Hogy e diülo honnan kapta nevét, nem tudjuk. Az a véleményünk, hogy tulajdo-

nosáról, amire e vidéken sok példánk van. *Kis Csalló*, *Csalló homok* és *Csallódi homok* diülnöveket találunk Bély bodrogi községi 1838-ból és 40-ből való tagosítatlan térképén (a *Néprajzi Múzeum* tulajdonában és *Pesty* Helynévtár-kéziratában). A „homok“ itt, mint a régiségben is, a rétekből kiemelkedő száraz szántót, földet, birtokdarabot jelent. Éppen azért gyakran többesben is használják pld. *Nagy homokok*. (Ugyanígy máshol is, pld. Naszvadon az Alsó-Vág mellett.)

A hátsó homokokat a Bodrogi közben, mint vízjárta területen, néha a közeliükben fekvő erekre, laposokra nevezik el, amelyekből kiemelkednek, pld. *Sédhomok*, *Ticehomok*, stb., néha és gyakrabban pedig tulajdonosaik nevére, pld. Bélyen *Sebők*-, *Cakó*- és *Kakas-homok*. Jó okkal föltehető tehát, hogy a *Csalló* itt birtokost jelöl, bár ilyen családnév ott ma nincs. Viszont az sem lehetetlen, hogy a *Csalló* valami, ma már kiszáradt érnek a neve, de ismét csak a birtokosról elnevezve. A *Csallódi homok* diülo pld. egy kiszáradt patakzúgban fekszik. A di végzet talán éppen személynévre mutat, pld. *Mihálydi*.

Hogy patakokat, különösen halászó vizeket, amelyeket örökösödéskor éppen úgy szétosztottak, mint a földeket, lápokot, tavakat stb. birtokosaikról neveznek el, éppen *Csallóközben* közönséges. Ime néhány ilyen példa: *Atakur*-, *Buldur*-, *Császta*-, *Imár*-, *Korszán*-, *Tormás*- és *Karcsa* (*pataka*). Hogy a *Karcsa* (= törökül súlyom) személynév, s hogy ettől kapta nevét a tizenkét *Csallóköz* *Karcsa*

fulu s a *Karcsa ér* (ugyanígy Bodrogközben is), tudott dolog. Hogy török eredetű, különösen ragadozó totemmadárnevekből alkotott magyar személynévnek nálunk mennyire gyakoriak, *Gombocz* kimutatta (*M. Ny. X. XI.*). De hogy nemcsak ragadozókból, arra a magyar névadásban számos példánk van (pld. *Herjő* és *Tűzokteleke* stb. Mindkettő török szó). Alig kétséges, hogy a fenti patakok közül a *Buldurpatak* (circa quam sunt terrae: Kuzze = Küze et Ilka) is ide tartozik. *Buldor* (Budur, Budurog?) Györfői szóbeli közlése szerint kun sz. név. Nagyon valószínű, hogy ez a kirgiz *bulduruk* = fürj, pusztai tyúk szóval függ össze (*Rüsänen*: Tata-rische Lehrwörter etc. 1923) s talán olyan rövidülés, mint a *Túz* és *Túzok* (teleke, *Okl. Sz.*).

Mint hogy pedig azt is olvassuk, hogy a *Csalló* (folyó) egyizben *Csallóvizének* is mondatik (*Wertner: Nyr.* 43:119), éppen úgy, mint pld. a mai *Séd*, korábban *Veszprém vizének*, ez előzmények alapján azt gondoljuk, hogy a *Csalló* itt is személynév, még pedig nem lehetetlen, hogy madárnévből alkotott személynév. Az a gondolatunk, hogy e szóban a tatár *csarлак*, kun *csirlak* = sirály név rejtőzködik (*Munkácsi: Ethn.* 1893, *Gombocz, M. Ny. III., Keleti Szemle V. XII.*)¹

¹ Erre vonatkozólag egyik turkológusunkat megkérdezve, tőle a következő választ kaptam: „vizsgálva a rendelkezésünkre álló anyagot, az látszik, hogy volt (részben van is) egy *csar* szó, mely rikácsoló hangot jelentett. Ebből a főnevből *csarla* = rikácsolni stb. s ez igéből k. deverb. képzővel *csarлак* = ríkoltozó (madár), sirály.”

„A magyar *csalló* nagyon szépen megfelel a török *csarлак*-nak. Tővézi hosszú magánhangzója csuvasos jelleget mutat. Az a körülmény, hogy a mai csuvasban nem a *csarлак* szabályos folytatása van meg, hanem egy másik török jövevényező t. i. a *csarlan* (amelyiknek csak a képzője más), nem zárja ki, hogy a magyar *csalló*, bolgár-török eredetű. Kevés biztosabb, tisztább egyeztetésű bolgár-török jövevényiszavunk van,

Hogy a *Csalló*-nak volt-e magas-hangú párja, nem tudjuk, de a *Cselló* személynévet mégis gyanúsíthatjuk vele. Az *Etym. Szótár* ennek elfogadja a *Cselő* alakját, de a *Csalló*-ét nem s ebből származtatja *Cselőházát*. (*Cselőtét* és *Cselét* az előbbi Vác, az utóbbi Mohács mellett — Cselepaták — nem említi). *Csallóköz* néhányszor *Csalóköz* alakban is előjön a régi-ségben. *Orbán Balázs* nagy munkájában (Székelyföld I. 63.) van *Csalóka-árok*. Lehet, hogy a *ka* itt kicsinyítő, mint pld. *Uzon* és *Uzonka*, *Ér* és *Érke*, *Tó* és *Tóka* stb. Gyanússá teszi azonban ezt a magyarázatot az ugyancsak székelyföldi *Lesőd patak*. Bor-széktől ny.-ra van *Csalósarok* nevű hegy. A *sarok* (hegysarka) különösen sűrű topográfiai név a keleti székely-ségben s ugyancsak gyakori ott a személynévvvel képzett hegy- és patak-név is. Ez ugyan nem sokat mond, de talán feltehető, hogy a *Csaló* ez esetben is személynév. (Egy *Cholov* nevű szolganév 1227-ben említették, *Okl. Sz.* 62, s ez alkalmasint „csaló“). Fennmarad még az a bajosan igazolható lehetőség is, hogy ezek a *Csaló*-k a ma is élő *Csala*, *Csalka* személy- és helynevekből kikövetkeztetett, ismeretlen jelentésű *csal* igetöböl (*Et. Sz.*) vezethetők le. (A *Csalót* ugyan *csaló*-nak is magyarázzák, de azt hisszük, hibásan.)

Olvasóink ezeket az adatokat bizonyára meg tudják szerezni újabbakkal is s ezek útján talán közelebb jutunk e rejtélyes helyneveink tisztázásához.

Bátly Zsigmond.

mint a *csalló* !¹ A köztörökben *csülluk* szalonkát jelent, ennek talán megfelelő a magyar *csüllő* is. (v. ö. káklík = küllő = harkály, *oglak* = olló = gödölye). Mivel pedig a *csillig*, *csilling*, *csillige* = sirály, szavunk éppen az Ormánságban honos, a *csilling* csalládév pedig a Kiskunságban, talán még ezeknek is közük lehet egymáshoz. (*Csalló* nevű víz több is volt Csallóközben. Egyiket aqua *chulluk*-nak is írják, *Anjouk. Okmt. I.*)

Harossziget. (Válasz egy turistának). A tétényi *Haros*, újabban német ajkú *Háros* sziget neve nem az *iharosból* lett. Vannak azonban, akik a *hárs* szóból magyarázzák, talán az *Okl. Sz.*-ban szereplő *Haruskút* (= hárskút?) hatása alatt. Először 1264-ben említik, mint birtokot Csepel szigetén, a csúti (fejérmegyei) monostor alapító levelében (*Knauz*: Monum. Strigon. I. 509.), később 1295-ben, már két *Horus* szerepel u. ott. Az *Okl. Sz.* ugyan *Tolnába* teszi őket, de ez valószínűtlen. Mi azt gondoljuk, hogy a helynév a *haris* (*hárs*, *hársogó*, a *hor* igéből, hangja után) madárszóból (régiségben *haros*, *hárs*, *hors*) származik, amire olyan sok példánk van. (Egy birtok neve 1518-ban *Harissas Okl. Sz.*) A *haris* különben *Gombocz* szerint régi török jövevényszó (*M. Ny.* III.). A sziget persze a faluról kapta nevét, tehát nem olyan képzés, mint pl. *Fürj-sziget*, *Esztrágó-sziget*, *Nyúl-sziget* stb.). B. Zs.

Barok. Dr. Csánki Dezső írja¹ a fejérmegyei *Barok-ról* a következőket: „*Barok, Borok*, (1365: Múz. ltár) Poss. Barok. (1396: Dl. 25864. és Fejérvári keresztsek konv. házi lt. lad. 2. fasc. II. num. 101.) Ma pusztá *Ó*- és *Új-Barok* néven, *Bicske* mellett nyug“.

Csánki D. tehát az itt említett fejérmegyei *Barok*-ot a mai — szintén fejérmegyei — *Ó- és Új-Barok*-kal azonosítja. Ugyanigy jár el *Károly János*,² Bár a *Csánki* idézte eredeti oklevelekbe sajnos nem is volt alkalom bepillantani és így azok anyagát és helyrajzi vonatkozásait közvetlenül nem ismerem, mégis — közvetett okok alapján — arra az eredményre kellett jutnom, hogy *Csánki*

is, *Károly* is tévedett, mert a jelzett *Barok* nem a mai — és a MÁV. Bicske—Tata—Tóváros közti szakaszán fekvő — *Ó- és Új-Barok* volt, hanem igenis a Bakony k-i szélén feküdt, ott, ahol két, igénytelennek látszó helynév: a *Barok-völgy* (a hetvenötezres katonai térképen tévesen *Burok-völgy (Burok-Th.)*)³ és a „*Kis Burok-párt*“ és az ennek k-i szélén 279^m m. magasságra emelkedő s a katonai térképen is helyesen írt „*Barok-h.*“ (= *Barokhegy*) ma is őrzői és fenntartói ennek az ősi névnek. *Károly* írja⁴ *Fejér György* után⁵ a következőket: „1391-ben István nádor igazolja, hogy János, *Alapi Balázs* fia,⁶ a fejérvári keresztsek nevében, Szentlőrinczi Péter fiát Imrét és ennek fiait Imrét, Tamást, Jánost, Benedeket és Bálintot — *szentgyörgy*⁷ jobbágyokat — a *fejérvári*⁸ polgárokat a *csóri* lakosokat, *Konih Miklós* fiát Miklóst,⁹ valamint a *mohai* lakosokat, a keresztsek *Iszka*¹⁰ és *Barok* nevű birtokainak elfoglalásától és használatától eltiltja és ennek ellentmond“.

³ A „*Burok*“ svábos elferdítés, aminthogy a közeli *Isztimér* svábjai ma is „*Wuruk*“-nak ejtik (tudvalevőleg *b = w = b*) V. ö.: *Hajnal Márton*: Az isztiméri német nyelvjárás hangtana, Magyarorsz. német nyelvjárások. IV. Bpest, 1906.

⁴ Fejérmegye tört. III. 158—159.

⁵ Codex Diplom. X. 1., p. 732.

⁶ *Csánki* (id. mű, p. 359), említi a fejérmegyei főbb birtokosok között az *Alapi-családot*. De ezen *Károly János-féle*, 1391. évi adatot nem. Vajjon: a *Csánkitól* említett *Turul*, 1893., 41., 42. és a *Fejérm. stb. tört. és rég. Egyll. II. foly. cikkei* közül-e, nem volt alkalom megállapítani. *Csánkinál* olvashatjuk (p. 361.), hogy 1460. a *battyáni Alapi (Alapy) család* bírta *Mohát*.

⁷ Vagyis a mai *iszkaszentgyörgyi*.

⁸ Vagyis a mai *székesfehérvári*.

⁹ *Konih Miklós* Tóth Lőrinc (főzászlótartó fia) az *Ujlakiak* őse. 1342—51. főpincemester, majd erdélyi vajda, 1356-tól nádor, Nagy Lajos ügyes-diplomatája. A csatái pálosok alapítója. Meghalt 1367. Hasonló nevű (Miklós) fia szerepel ezen 1391. évi oklevélen.

¹⁰ Lásd 11.

¹ Magyarorsz. tört. földrajza a Hunyadiak korában. III. 318. Bp. 1897.

² Fejérmegye története. III. köt. p. 158—159.

A székesfehérvári kereszteseknek a középkorban nagy birtokaik voltak a Bakony-hegység dk-i, hegyes-dombos sarkában is, a „*Csurgó-csóri-hegyrög*“ vidékén, Csánki szerint (p. 369.) övék volt többek közt — a mi „*Barok*“-unk környékéről — *Iszka* v. *Iszkafele*,¹¹ *Zaboka*, másként *Bakony*, *Timár*, *Inota*, *Baj(o)nka*, *Bodajk* és *Biol* (= a mai *Gusztuspuszta*, mely e nevet csak utóbb kapta birtokosa, a fehérvári örkanonok = *custos* után!) Igaz, hogy a mai *Ó- és Új-Barok* vidékén levő *Csuf* (Al- és Fel-Csuf) is a kereszteseké volt, de ez nem lehet bizonyító érv *Ó- és Új-Barok* mellett, mert viszont az oklevelek többi helynevei mind kizárólag az általam felhozott *Barok*-nak közelében vannak, vagy vele épen tőszomszédosak!

És pedig a *Barok*-kal együtt említett *Iszka* nem más, mint a mai *Iszka-szentgyörgy*, mely a középkorban két különálló szomszédbirtok, illetve helység volt: *Iszka* és *Szentgyörgy*. *Iszka* 1350. egyszerűen csak *terra Izka*; 1437. *territorium seu mons Izka*; 1441. *predium seu terra Izka*; 1442. *promontorium vinearum Izka*; 1445. *possessio seu predium Izka*; 1475. pedig mint *predium Izkafewlde* a fejérvári kereszteseké volt s a mai *Szentgyörgy szomszédságában* fekküdt. Ma — utóbbival egyé válva — *Iszka-szentgyörgy* nevet visel.

De a keresztesek *Iszka* és *Barok* nevű birtokait elfoglaló és használó, megnevezett egyének is mind az általam említett *Barok*-kal szomszédos lakosok voltak: vagyis a *szentgyörgyi* jobbágyok, a *fejérvári* polgárok, a

¹¹ Az *Iszka* név minden bizonnyal a szláv *Szka*, *szkala* = szikla névből származik. *Iszka-szentgyörgy* mellett ma is megvan az annak nevet adó *Iszkahegy* (262 m.) és a Cuhavölgyben, Zirctől é-ra is találunk egy dachsteinmész-szikkalából felépített, *Iszka* nevű hegyet (468 m.)

csóri és *mohai* lakosok, míg a szintén birtokháborító *Konth* Miklós fia Miklós kétségtelenül fia lesz azon *Konth* Miklós nádornak,¹² kinek birtokában találjuk 1364. *Bátorkő* várát, melynek tartozékai között pedig ott találjuk — többek közt — a mi „*Barok*“-unkkal tőszomszédos *Millárt* (= *Milér* = *Mélyér* = mai *Mellár*, eredetileg bizonyára a mai *Barok-völgy* neve!) és *Kútit* (ma *Bakonykúti*), a közeliék közül pedig *Csórt* és *Gyónt* is stb. De meg a *Konthoktól* származó *Ujlaki*- (Palotai- v. palotai Bánfi-) család bírta később is — még a XV. szd. végén is — *Palota* (ma *Várpalota*) várát (helyesebben (vár) palotáját) is, amely szintén közel fekszik a mi *Barok*-unkhoz. Ez a *Konth* Miklós fia Miklós — talán épen a közeli *Bátorkő* várából — háborgatta 1391. a fejérvári keresztesek nevezett birtokait!

Az általam rögzített helyen fekvő *Barok*-nak ma is közvetlen szomszédjai *Iszka-szentgyörgy*, *Csór* és *Moha*, míg *Székesfehérvár* annak közeli, de mégis közvetett szomszédja. Kétségtelenül ezek a körüllakó szomszédok háborgatták a kezük ügyébe eső, közeli *Barok*-ot és nem a tőlük légvonalban is vagy 40 km.-nyire fekvő mai *Ó- és Új-Barok*-ot, melyek létezéséről különben a XIV. és XV. szd.-ból nincsenek is adataink, minthogy jóval későbbi — bizonyára XVIII. szd.-beli — település lehet!

Ugyanilyen világosan bizonyítanak a XV. szd.-beli adatok is a mi *Barok*-unk fekvésére vonatkozólag. Ugyanis *Szaszinek*-nél olvashatjuk,¹³ az ide csak 8 km.-nyire fekvő *Bodajk* történeténél, hogy *Gúthi Ország* János, a (székes)fehérvári keresztes loyagok főnöke, a *bodajki erdőrészt* a csatkaí pálosoknak írta át. Ezért

¹² Lásd : 9.

¹³ Magyar Sion, II. 1864. 118 — 119.

Ország, Rozgonyi Jánost és Rajnaldot, a Bodajk-folyón levő malomtól, a fehérvári keresztések ellenben az egész bodajki telek használatától eltiltják a csáki remeteket 1460. Ugyancsak tiltakoztak a fehérvári keresztések bizonyos, a *baroki határkövek* (melyeket Gúthi Ország János készített) közé eső *pusztának* (*praedium*), Battyáni Alapi András és fiai, István és Benedek javára történő elidegenítése miatt. 1460. pedig Csánki szerint is (p. 361.) a battyáni Alapi-család bírta *Mohát* és így érthető meg, hogy a közeli *Moháról* ők — mint közeli birtokosok — idegenítették el a *baroki határkövek* közé eső puszta, akárcsak már 1391. is a *mohai* lakosok.

Ami végül a „*Barok*” név származását és jelentését illeti, Nagy Géza szerint¹⁴ régi magyar személynév, mely nyilván a zsidó *Barukh* névnek felel meg. Hogy voltak ilyen neveink, az kitűnik abból, hogy némelyiknél kimutatható a valódi héber forma, ellentétben az olyan ó-testamentomi nevekkal, melyeket a kereszténységgel együtt latinosított alakban vettünk át; ilyen az *Eliach* név, melynek martirológiumi változata *Elías* s ebből *Illés*, vagy a keleti kereszténységnél *Ilias* s ebből a délszlávoknál *Ilia*, nálunk *Ilia* vagy *Ilye*, ezek mellett azonban előfordul az *Eliach* forma is.

A *Barok* nevet a *Csák-nemzettség* bihari ágának tagjai viselték; az oklevelek *Baroch*, *Barch* és *Baarch* alakban írják s rendszerint *Barcs*-nak szokták olvasni; a fehérmegyei *Barok* község azonban, mely a *Csák-nemzettség* ősi birtokterületén fekszik, arra mutat, hogy a *Barcs* névvel nem szabad összezavarni!

Nagy Géza természetesen még nem ismerte a mi *Barok*-unkat, hanem az

ő *Barok*-ja alatt bizonyára szintén a mai Ó- és Új-*Barok* értendő, mint Csánkinál és Károlynál. Azonban itt utalnom kell arra, hogy a mi *Barok*-unk területe és távolabbi környéke is — mint általában a közeli *Vértes* (v. ö.: Csákvár, Csákvár), meg a *Bakony* igen jelentékeny része — sőt talán nagyobbik fele (?), szintén a *Csák-nemzettség* ősi birtokai közé tartozott és ezért majdnem egészen bizonyosnak vehetjük, hogy a *Csák-nemzettségnek* nemcsak a *bihari* ága, de a *bakonyi* (*Dudari*-) ága is viselhette a *Barok* nevet és hogy a mi *Barok* helynevünk is az itt birtokos *Csák-nemzettség* valamelyik, eddig ismeretlen *Barok* nevű tagjáról kaphatta maig fennmaradt, ősi magyar nevét!

Dornyay Béla.

Oslo — Krisztiánia. 1925 január hó 1-étől tudvalevőleg a norvég főváros nevét is megváltoztatták Krisztiániáról (helyesebben Christianiaról) — Oslo-ra. Ennek az átkeresztelésnek mélyreható okai voltak, — egyrészt történelmi, másrészt nemzeti. A Krisztiánia városnévnek mindössze 300 éves múltja van, míg Oslo, mint Norvégia régi fővárosa, csaknem 1000 esztendősen elnevezés. Krisztiánia oly név, amelyet a fővárosnak idegen uralkodó adott a maga emlékének megörökítésére, míg Oslo régi norvég név. Lehet, hogy Krisztiánia után rákerül a sor Bergenre, Trondhemre, Ferederikshaldra, a Spitzbergákra, amelyeket a jövőben Björgvin, Nidaros, Halden, Svalbard¹ néven fog ismerni a geográfia.

A norvég főváros átkeresztelése arra indított három bolgár filológust, hogy Oslónak szláv eredetét keressék. Egyikük, Zlatarski professzor a „Slobodná Reč“ folyóiratban megie-

¹⁴ Pallas Nagy Lexikona, II. 669. Bp. 1893.

¹ Ez utóbbi már meg is történt. Szerk.

lent cikkében Harald Haardraade norvég király életét és délen átélt kalandjait ecseteli s azt akarja bizonyítani, hogy Oslo tulajdonképen a király ifjúkorából való szentimentális emlék. Harald, szerinte, beleszeretett Oslava bolgár hercegnőbe s róla nevezte volna el a várost, amelyet alapított s amely később Norvégia fővárosa lett.

A norvég szaktudósok azonban csakhamar kimutatták, hogy ez teljesen téves magyarázat. Magnus Olsen professzor nyilatkozata szerint, ha nincsenek is történelmi bizonyítékok azon elmélet alátámasztására, hogy az Oslo név Harald Haardraade Konstantinápolyba érkezése előtt (1040 körül) már ismert volt, támpontot lehelünk föl mégis a német *Anslo* elnevezésben az 1000. év előtti időből. Eszerint az „oslo“ a „major“, „gazdasági udvar“ ősrégi norvég elnevezése. Ezt bizonyítja parallelszava, a „veglo“ is Hadelandból ugyanazzal a szövegződéssel. A skandináv tudósok előtt pedig már rég tudott dolog volt, hogy az udvar, a „major“ ezen norvég elnevezése sokkal régiebb, mint Harald déli utazásai.

Podhradszky György.

A Parlagcsa flórájából. Múlt számbunkban érdekes részleteket olvastunk a Bodrogköz hajdani képéről és a lakosság ősfoglalkozásáról. E tanulmánnyal kapcsolatban szabadjon a kérdés botanikai vonatkozásairól pár szót szólanom. A bodrogközi, egykor hatalmas lápok majdnem egyetlen maradványaképp ma is meglévő cigándi terjedelmes „Parlagcsa“ lápban, ahol máig megmaradt a terület ősfiorájának jellege, alkalmam volt csolnokon bemenni tanulmányozni azt a pompás ősnövényzetet, amit a nádasok és gyékényesek közti víztükrön a

nálunk ma már mindinkább ritkuló kolokán (*Stratiotes aloides*) számos más, ritkább vizinövényvel együtt. Ilyen ritkább vizinövények a Parlagcsában a rucaöröm (*Salvinia natans*), a ritkábbik tócsagaz (*Ceratophyllum submersum*), a *Najas major*, a rence (*Urticularia vulgaris*), a süllőhinár (*Myriophyllum verticillatum*), a *Potamogeton natans*, a *P. lucens* (és a f. *acuminatus* nevű alakja), a *Riccia fluitans*, a *Ricciocaropus natans*, a parton a *Veronica scutellata* stb. Az előbbieket dús hinár-vegetációt alkotnak, amit a nép „gyöszön“ vagy „gyöszöny“ névvel jelöl és amitől a csatornát meg kell tisztítani, hogy a víz lefolyását ne akadályozza.

A Parlagcsa flórája figyelemre méltó, nemcsak mint az ősfiora maradvéka, de már csak azért is, mert a Bodrogköz lápjait, sajnos, növényzeti szempontból kevéssé kutatták s mindössze néhány Tokaj vidékéről való régi botanikai adatunk van, melyet csak pár feljegyzéssel egészített ki Chyzer K. a nagyrozvány melletti lápok flórájáról.

A lápvidéki lakosok életével a lápok növényzete szoros kapcsolatban van. Leginkább látható ez a kolokánnál. Cigánd mellett ugyanis van egy terület, ami ma szántóföld, valaha láp volt s amit ma is „kolokányos“-nak neveznek. Hogy az elnevezés ősi, bizonyítja az is, hogy tényleg oly területre vonatkozik, ami hajdan láp volt, tehát nem homokhátra (itteni szóval élve nem „gorsó“-ra, nem „gerind“-re, nem „gorc“-ra), vagyis egykori szigetre alkalmazták.

A kolokányos elnevezés is bizonyítja tehát, hogy a kolokán valaha a lápokkal együtt sokkal elterjedtebb volt, mint ma. *Boros Ádám.*